

"T Westblaakse Bulletje

Afscheid van Irene Bruil

Het is al weer een poosje terug, maar het praatje dat Irene op haar afscheid heeft gehouden is toch zeer de moeite waard om eens even voor te gaan zitten.

Ik ben een kindbeschermskind

Ik was net vijftien jaar en ik hield van autorijden. Mijn vader moest naar een pleeggezin in Akersloot, en ik mocht mee.

In het pleeggezin woonden twee kinderen van de voogdijvereniging Kinderzorg Arnhem/Nijmegen. En mijn vader had een gesprekje met de kinderen over hoe het met ze ging, in het pleeggezin, op school, of ze voldoende zakgeld kregen.

Hij onderhield hen over besteding van dat zakgeld en zei nadrukkelijk dat zij daarvan moesten sparen en niet versnoepen.

Ik vond het wel genoeg en ik zei: "Och, laat toch pa, het is toch hun zakgeld, ze mogen toch zelf weten wat ze er mee doen?"

Terug in de auto zei mijn vader: "Je mag wel mee, maar je mag je nergens mee bemoeien!"

Dat was in 1954; de tijd dat de freules sokken zaten te breien voor de kinderen van Kinderzorg.

Ik wil jullie iets vertellen over dat "bemoeien" (bemoeien=zich inlaten, zich inlaten met andermans zaken) en over de manier waarop, ik mag nu zeggen: de manier waarop ik mij bemoeid heb, met kinderen, jeugdigen, ouders. Over het verschil.. Toen en Nu.
Ik wil dit doen aan de hand van een enkel voorbeeld en een enkele reacties. Over bijna dertig jaar bemoeienis (volgens Van Dale: inmenging, het zich moeite geven, bevoegdheid).

Het was 1979, Rinus, een joch van twaalf, je zou hem acht geven, een Rotterdams ratje...watervlug, liep veel op straat en ging nauwelijks naar school. Op de Pleinweg een schoenenzaak, buiten schoenen uitgestald in een rek. En Rinus, daarlangs gelopen, had ineens twee bobbels onder zijn jas, één links één rechts. Hij verraste zijn moeder met een paar nieuwe schoenen.

De Kinderrechter had gezegd dat Rinus opgevoed, heropgevoed moest worden, in Den Engh, Den Dolder. Ik vond dat Rinus daar recht op had. Dus Rinus zou en moest naar Den Dolder. Maar hoe? Hij wilde niet en moeder had zo haar eigen dingen te doen.

Dus: Henk.. jeugd- en zedenpolitie, bureau Charlois. Het was de tijd dat je zo kon binnenlopen, dat je ze kon vragen even te assisteren, de politie kende jou en jij kende de politie. Enfin, Henk en ik stonden in de kamer, waar moeder met een nieuwe vriend in bed lag. Rinus was er niet. Logeerde volgens moeder bij een tante in Alexanderpolder.

Henk en ik raceden in een Horizon door de Maastunnel, het s' Gravendijkwal en Henegouwenlaan trace..richting tante. Bellen, bellen...niemand thuis. Dus onverrichterzake terug, wat nu? We moesten ons beraden, Want als Rinus er lucht van kreeg dat we hem zochten, kon hij het ons nog best moeilijk maken.

Op bureau Charlois zei ik " voor ik terug ga naar kantoor, wil ik nog even bellen met moeder". Ik draai het nummer, de telefoon wordt opgenomen en je raadt het...Rinus. Henk zegt:"Hou hem aan de praat". En een paar minuten later hoor ik door de telefoon dat Henk de kamer binnenkomt.

Het had nog wel wat voeten in de aarde voor wij hem te pakken hadden (van moeder hoorde ik later dat Rinus zich de eerste keer dat we bij moeder in de slaapkamer stonden onder het bed had verstopt en het lukte hem in de eerste instantie de benen te nemen via het balkon). Maar ik heb Rinus nog diezelfde middag naar Den Engh gebracht.

Dat was bemoeien, als praten niet hielp, moeder niet meewerkte, niet gemotiveerd? Niet zeuren, doorpakken, inmenging met ...bevoegdheid.

In 1992 werd ik gebeld door ID TV. Andres - tv uitzending. Een jongen die de Kinderbeschermingstehuizen (observatie en behandeling) van binnen had gezien. Waarvan ik later (na zijn meerderjarigheid) hoorde dat hij in de jeugdgevangenis zat. Nu: een eerbaar huisman, een vrouw die werkt, en hij zorgt voor zijn dochter in een rijtjeshuis in een middelgrote stad in Nederland. Waarom ik werd benaderd?

Hij had mij (naast o.a. zijn juf van de lagere school) opgegeven als VIP!

Vroeger en Nu:

Onveranderd is : dat dezelfde sociale onderklasse te maken krijgt met de kindbescherming. Dat we met gezinnen te maken hebben waar verschillende problemen tegelijk spelen. Onveranderd is de verwaarlozing van kinderen. Ging het dertig jaar geleden om kinderen met gescheurde kleren, die naar urine stonken en die te weinig te eten kregen, meer recent om kinderen die te veel patat en te weinig fruit krijgen... Ook nu gaat het om kinderen die zonder eten naar school worden gestuurd, die aan hun lot worden overgelaten, die zelf wel uitmaken wat goed voor ze is. Oorzaken: verwaarlozing, schulden, alcoholisme of drugsverslaving, alleenstaand moederschap. Vroeger maakte het niet uit of je gemotiveerd was of niet. Zijn wij wel kindvriendelijker geworden? Durven we nog op te treden? Ik heb zelf gemerkt dat we veel meer rekening houden met wat kinderen beweegt, wat ze wel of niet willen, aankunnen. Wij schrikken, we worden boos of vinden het op z'n minst frustrerend als jongeren, maar ook als ouders weigeren mee te werken.

Nu heerst de opvatting dat je gemotiveerd moet zijn, omdat de maatregel ander geen zin heeft.

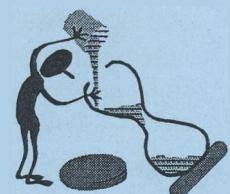
Maar ze zien ons hoofdzakelijk als er iets van ons uit aan de orde gesteld moet worden.

- als wij de rapporten moeten bespreken

- als wij vinden dat..

Ik denk dat het effectiever werken is, als wij de tijd nemen om regelmatig in het gezin te komen.

Vroeger: emotionele betrokkenheid. Minder professioneel? Dat is nog maar de vraag. Wel effectief. Nu: Schaalvergroting, professionalisering - uitbesteden; projecten rijzen als paddestoelen uit de grond. Niet de ouders of kinderen, maar ook de hulpverleners hebben te maken met wachtlijsten. En waar is de gezinsvoogd? Hij zit met zijn formulieren (het zou op 2 A-viertjes moeten kunnen) achter de computer in plaats van waar hij (ook) hoort: in het gezin, bij de jongere, in het tehuis.

Ik wens de gezinsvoogd van de toekomst.

*zoek het in de combinatie,
blijf emotioneel betrokken,
heb lef en houdt moed,
werk aan deskundigheid,
ga die werkrelatie aan op basis van
wederzijds vertrouwen en lever
professionaliteit,
en blijf je zo effectief mogelijk bemoeien met
dat gezin.. wordt maar VIP*

Een moeder schrijft in oktober 1995:

"Ik wil u in de eerste plaats bedanken dat u toch de tijd genomen hebt om naar me toe te komen, ondanks de verhuizing. Ik vind het fijn om met u te praten. Uw werk is om voor de belangen van de kinderen op te komen, maar u doet meer. Ik heb met veel personen gesprekken gehad, maar het volste vertrouwen ontbrak. U zit dan ook al lang in dit vak, maar wat u doet en belooft komt u ook na. U bent dan ook de enigste persoon van de hulpverlening waar we echt op aan kunnen."

Bij mijn afscheid van Jeugdzorg 28 januari 1999